

הנה ידוע לכל גודל מעלת לימוד התורה שגנה הכתוב בחיובו כמה פעמים. ורטנו ית' שמהיה תורתו שגורה בפינו ככתוב והיה לך לאות על ירך וגו' למען תהיה תורת ד' בפך. ושמהיה חקוקה על לוח לבנו כמו שכתוב והיו הדברים האלה אשר אנכי מולך היום על לבבך ורטנו ית' שנהיה עמלים בתורה וננו שכתוב אם בחקותי חלכו ואיתא בתו"כ (והובא ברש"י) יכול זה קיום המלות כשהוא אומר ואת מלותי תשמורו הרי קיום המלות אומר הא מה אני מקיים אם בחקותי חלכו שהיו עמלים בתורה. ומביא אללו הדבר הזה מאוד. שמשבח את עם ישראל בזה וכמו שכתוב עם תורתו בלבם. ולהיפך מי שמסיח דעתו מן התורה ומשכח אותה מחור עלולותו הוהיר ע"ז מאוד מאוד ואחז"ל במנחות (דף ל"ט:): המושכח דבר אחד מתלמודו עובר על כמה לאוין שנאמר השמר לך ושמור נפשך מאוד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו וכן איתא באבות דמטלה עליו הכתוב כאלו מפחייב בנפשו. וע"כ עלינו להתחזק בכל עוז לידיעת תורהו והוא בדרך כלל ליריעת כל התורה [כל אחד לפי ערכו] וכמו שכתוב והיו הדברים האלה אשר אנכי מולך היום שהוא כולל כל מה שליונו הש"י ובפרט ספר ויקרא שעליו אמר הכתוב וירא אלהים את האור כי טוב ואיתא בבראשית רבה זה ספר ויקרא שיש בו הלכות מרובות בודאי עלינו להתחזק לידע אותו. וז"ל המדרש משלי פרק י' אמר רבי ישמעאל בא וראה כמה קשה יום הדין שעמיד הקב"ה לדון את כל העולם כולו בעמק יבושפט וכיון שתלמיד חכם בא לפניו אומר לו כלום עסקת בתורה אומר הן אומר לו הקב"ה הואיל והודית אומר לפני מה שקרית ומה ששנית מכאן אמרו כל מה שקרא אדם. יהא תפוס בידו ומה ששנה יהא תפוס בידו שלא תשיגה בושע וכלימה ליום הדין וכו' בא מי שיש בידו מקרא ואין בידו משנה הקב"ה הופך את פניו ממנו ומלירי גיהנם מתגברין בו כזאבי ערב והם מולין אותו ומשליכין אותו לגיהנם. בא מי שיש בידו שני סדרים או שלשם הקב"ה אומר לו בני כל ההלכות למה לא שנית אותם אם אומר להם הניחוהו מוטב ואם לאו וכו'. בא מי שיש בידו הלכות אומר לו בני תורת בהנים למה לא שנית שיש בו עומאת שרלים עומאת וטרה עומאת נגעים וטהרת נגעים עומאת נתיקים וטהרת נתיקים עומאת בתים וטהרת בתים עומאת זבין וטהרת זבין עומאת לידה וטהרת לידה עומאת מלרע וטהרת מלרע סדר וידוי של יום הכפורים וגזירה שזה ודיני ערכים וכל דיני ישראל שהן דינין. בתוכו:

והנה מדרבי המדרש הזה הלא יש לנו התעוררות גדולה לחיוב לימוד הזה כיון ששואלין אותנו ע"ז וגם באמת הלא התורה הכהנים על ויקרא ומכילתא וספרי הם יסוד תורה שבפ"פ שסס הולכין וסופרין כל אותיות שבתורה ומכאן איתא ע"פ תורה שבפ"פ המסורה לנו מסיני והם מקור כל האשיות והנריות. וע"כ נפלאותי מאד מדוע כ"כ מוזר לימוד הזה מישראל כ"א למעט מועיר יחידים שנדור כיון שהיא יסוד תורה שבפ"פ ובפרט לפי דברי המדרש הנ"ל ששואלין ע"ז וחושב כמה עיקרי הלכות נמלאו בו ומקורים של סדר קדשים וטהרות בו הוא. ואשתכחו קמאי דקמאי בלימוד הזה גבי בניו בן יהודע ביארו חז"ל (ברכות י"ח:): מה שכתב והוא ירד והכה את הארי בחור הבור ביום השלג דתנא ספרא רבי רב ציומא דסתיא והוא התורה כהנים ומשלו לארי שהוא החמור שבספרים [תוספות] וגם בר' יוחנן אמרו [בבבא דף ע"ב:] ששנה בתלחא יומי וסברה בתלחא ירחי. וגם בלימוד הזה יש בו עוד מעלה גדולה שלבד מלות לימוד התורה הוא לימוד עניני עבודה ומקיימין בזה מאמרים [מנחות ק"י והוא גירסת רש"י ב"מ קי"ד] ח"ח העוסקין בהלכות עבודה מעלה אי עליהם כאלו מקריבין זמגישין לשמי וכבר הארכתי בחיוב לימוד עניני עבודה בהקדמה לתבירי ליקוטי הלכות והתבוננתי שסיבת מניעת לימוד התו"כ מפני שהוא משוכש מאד וגם שאין עליו ביאור פשוט השוה לכל נפש [שביאור הראב"ד]. הלא ככמה מקומות מאריך מאוד ליישב הסיניות שהינא שם התו"כ ובעין זה נס ביאור הר"ש משאנן וגם יש כמה ברייתות שלא ביארו כלל כי לפי רוממותן עלה על דעתם שזה פשוט לכל מעיין אבל אנו יתמי דיתמי לא נבין בלי פירוש וכן בספר קרבן אהרן אף שהוא חיבור נכבד מאוד ושדרכו לשרש כל ברייתא מ"מ יללה הקורא בו מסני אריכותו בסוניות הש"ס וכן הגאון ר' מאיר לגוס מלני"ס ז"ל הרחיב והעמיק מאוד כדעתו הרחבה לכיון כל דרשה בדקדוקי המקראות והרבה פעמים מפלג בסוניות הש"ס ושסקי הרמב"ם ושאר ראשונים וכו' הוא רק לגדול חורה ולא לאנשים פשוטים כמוני]. והנה זה הרבה שנים שמעתי כי נמלא כפ"י הגהות הגר"א על התו"כ וב"ה שמודמן לי לראותו אלל הגביר המפורסם נדיב לב י"א מהר"ר בועז ראבינאוויץ ז"ל בפיר בבריוסק וכאשר ראיתיו שוב לא רפה ידי ממנו ובקשתי להגביר הג"ל שיתן על ידי להעתיקו וכן עשה בחסרו הטוב זכרה לו אליה לטובה תנות נפשו בעדן אלהים. והנה העתקתי כולו עד גמירא והתורמתי. וכאשר הרליתי הדברים בווארשא לפני ידידי הרב הגביר המפורסם בישראל לשם ולחלה בלדקתו ופעלו מהר"ר יעקב